

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 605/2025-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **OB-BELSTAV, s.r.o.**, Olešná 500, IČO 36 396 605, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., Ul. 17. novembra 3215, Čadca, proti postupu Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 15Cb/28/2022 (predtým sp. zn. 15Cb/174/2016), postupu Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 15Cob/143/2018, postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5Obdo/10/2021 a postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 7Cob/189/2023 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 15Cb/28/2022 (predtým sp. zn. 15Cb/174/2016) a Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 7Cob/189/2023 (predtým v konaní vedenom pod sp. zn. 15Cob/143/2018 na Krajskom súde v Nitre) **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie **1 600 eur**, z ktorého jej **j e p o v i n n ý** zaplatiť Okresný súd Nové Zámky **800 eur** a Krajský súd v Bratislave **800 eur** do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia v sume **949,17 eur**, ktorú **s ú** Okresný súd Nové Zámky a Krajský súd v Bratislave **p o v i n n é** zaplatiť spoločne a nerozdielne právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom v záhlaví tohto nálezu označených súdov. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd prikázal Krajskému súdu v Bratislave konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, a tiež žiada priznanie finančného zadosťučinenia od všetkých súdov vo výške 4 000 eur a náhrady trov konania.

2. Uznesením č. k. II. ÚS 605/2025-12 z 13. novembra 2025 ústavný súd prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Z ústavnej sťažnosti, vyžiadaného súdneho spisu Krajského súdu v Bratislave a písomných vyjadrení označených súdov vyplýva, že sťažovateľka sa na okresnom súde domáhala zaplatenia dlhu žalobami z 5. decembra 2016 (istiny 26 803,50 eur s príslušenstvom) a 15. decembra 2016 (istiny 21 257,76 eur s príslušenstvom) proti totožnému žalovanému. Uznesením okresného súdu č. k. 15Cb/174/2016-76 z 27. februára 2017 došlo k spojeniu vecí na spoločné konanie, ktoré bolo vedené pod sp. zn. 15Cb/174/2016. Okresný súd vec prejednal a rozhodol rozsudkom č. k. 15C/174/2016-168 z 19. júla 2017, ktorým žalobe čiastočne na uplatnenú istinu vo výške 28 978 eur a k tomu prislúchajúce úroky z omeškania vyhovel. Tento čiastočný rozsudok nadobudol právoplatnosť 3. augusta 2017. Ďalším rozsudkom č. k 15Cb/174/2016-293 z 11. júna 2018 žalobe čiastočne na uplatnenú istinu vo výške 18 483,26 eur a k tomu prislúchajúce úroky z omeškania vyhovel. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 15Cob/143/2018-373 z 9. júla 2019 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. Žalovaný podal v zákonnej lehote dovolanie. Okresný súd prvýkrát predložil vec najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní 19. februára 2020. Najvyšší súd spis vrátil okresnému súdu 26. februára 2020 ako predčasne predložený z dôvodu, že okresný súd nerozhodol o súdnom poplatku za podané dovolanie vrátane žiadosti žalovaného o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Zároveň najvyšší súd nariadil odstrániť zrejme nesprávnosti v písomnom vyhotovení napadnutého rozsudku. Okresný súd druhýkrát predložil najvyššiemu súdu vec na rozhodnutie o dovolaní 27. novembra 2020. Najvyšší súd opäť vrátil okresnému súdu predloženú vec bez meritórneho prieskumu a rozhodnutia 20. januára 2021 z dôvodu, že okresný súd opätovne nerozhodol o súdnom poplatku a o žiadosti žalovaného na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Okresný súd tretíkrát predložil vec najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní 15. marca 2021. O tomto dovolaní najvyšší súd rozhodol 31. marca 2022 uznesením sp. zn. 5Obdo/10/2021 tak, že zrušil dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajskému súdu v Nitre vec bola predložená na ďalšie konanie 17. mája 2022. V dôsledku súdnej reformy sa 1. júna 2023 na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v obchodnoprávnom spore okresným súdom v obvode Krajského súdu v Nitre stal príslušným Krajský súd v Bratislave, a to aj pre odvolacie konania, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. mája 2023. Vec bola

postúpená na ďalšie konanie Krajskému súdu v Bratislave 14. decembra 2023. O odvolaní Krajský súd v Bratislave rozhodol po podaní ústavnej sťažnosti (10. júla 2025) uznesením č. k. 7Cop/189/2023-535 z 30. júla 2025 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu sp. zn. 15C/174/2018 z 11. júna 2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V súčasnosti je vec vedená na okresnom súde pod sp. zn. 15Cb/28/2022.

II.

Argumentácia sťažovateľky a vyjadrenie všeobecných súdov

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie, že došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom súdov v napadnutých konaniach, ktorých nečinnosť a neefektivita sú príčinou vzniku zbytočných prietáhov. V konkrétnostiach uviedla, že:

a) V odôvodnení uznesenia najvyššieho súdu sa konštatuje, že „v konaní pred súdom prvej inštancie síce žalovanému k jeho uplatnenej obrane bolo umožnené ním zvolené dôkazy navrhovať a predkladať, avšak súd sa nevysporiadal so všetkými dôkaznými návrhmi a tento svoj postup nijako nezodôvodnil. Uvedenú zmätočnú vadu neodstránil vo svojom rozhodnutí ani odvolací súd, hoci žalovaný sa toho priamo domáhal v odvolaní.“. Išlo o návrh na vypočutie svedka – zástupcu spoločnosti ZE-PRA, ktorý mal preukázať tvrdenú obranu žalovaného o vykonaní časti diela týmto novým zhotoviteľom. Tento dôkaz bol podľa názoru najvyššieho súdu podstatným pre rozhodnutie vo veci samej. Na základe toho rozhodnutie odvolacieho súdu bolo potrebné považovať za nepreskúmateľné v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného ako strany sporu na spravodlivý proces a konanie tak bolo zaťažené vadou zmätočnosti.

b) Po roku a siedmich mesiacoch od vydania uznesenia najvyššieho súdu urobil Krajský súd v Nitre jeden úkon vo veci – doručil právnomu zástupcovi sťažovateľky upovedomenie o postúpení sporu, v ktorom mu oznámil, že vec postupuje Krajskému súdu v Bratislave v dôsledku tzv. súdnej reformy.

c) Krajský súd v Bratislave v predmetnom konaní do podania ústavnej sťažnosti nevykonal žiadne úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci a na základe toho celková dĺžka doterajších súdnych konaní v predmetnej veci je takmer 9 rokov a spor stále nie je právoplatne ukončený. Nejde pritom ani o skutkovo či právne mimoriadne náročnú vec.

d) Súčasné nekonanie o odvolaní žalovaného ďalej vyvoláva stav právnej neistoty. Od 31. marca 2022, keď došlo k rozhodnutiu najvyššieho súdu, neboli v predmetnej veci zo strany súdov do podania ústavnej sťažnosti vykonané žiadne procesné úkony okrem postúpenia spisu z Krajského súdu v Nitre Krajskému súdu v Bratislave. Sťažovateľka aj dĺžku konania na najvyššom súde považuje za neprimeranú.

5. Okresný súd vo svojom vyjadrení na ústavnú sťažnosť po zopakovaní skutkového stavu uviedol, že okresný súd od nápadu veci vykonával všetky úkony smerujúce k rozhodnutiu v primeraných lehotách, bez prietáhov v konaní tak, že vo veci rozhodol druhým rozsudkom 11. júna 2018 a až v dôsledku zrušenia tohto rozsudku Krajským súdom v Bratislave bol okresnému súdu spis vrátený 28. augusta 2025. Od tej doby okresný súd opätovne vykonáva úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej. Je toho názoru, že vo veci konal sústredene, plynule, efektívne, jednotlivé úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej vykonával v primeraných lehotách, a preto navrhuje podanej ústavnej sťažnosti nevyhovieť.

6. Krajský súd v Nitre vo svojom vyjadrení poukázal na to, že o odvolaní žalovaného proti napadnutému rozsudku súdu prvého stupňa rozhodol rozsudkom 9. júla 2019 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Toto rozhodnutie však bolo zrušené najvyšším súdom a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie 17. mája 2022. Vzhľadom na súdnu reformu s účinnosťou od 1. júna 2023 o odvolaní žalovaného bol kauzálne príslušný rozhodnúť Krajský súd v Bratislave. Ustálenie tejto otázky však nenastalo judikatúrne okamžite v čase účinnosti súdnej mapy, a preto k postúpeniu spisu kauzálne príslušnému krajskému súdu došlo až 14. decembra 2023. Vzhľadom na to bol Krajský súd v Nitre toho názoru, že jeho (ne)činnosťou nedošlo k priesťahom v konaní.

7. Krajský súd v Bratislave vo svojom vyjadrení uviedol, že v konaní o odvolaní žalovaného bolo rozhodnuté po 19 mesiacoch od predloženia veci a toto obdobie je možné považovať za primerané vzhľadom aj na aktuálnu judikatúru ústavného súdu, a preto predmetná ústavná sťažnosť na postup Krajského súdu v Bratislave je nedôvodná.

8. Najvyšší súd vo svojom vyjadrení poukázal na to, že z okresného súdu bola vec na rozhodnutie o dovolaní predložená trikrát. V prvých dvoch prípadoch bola vec vrátená okresnému súdu z dôvodu procesných pochybení a až 15. marca 2021 na tretie predloženie spisu sa mohol najvyšší súd meritorne zaoberať sa dovolaním. Najvyšší súd v priebehu jedného roka rozhodol o dovolaní tak, že napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre uznesením z 31. marca 2022 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a preto považuje ústavnú sťažnosť vo vzťahu k najvyššiemu súdu za neopodstatnenú.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože s ohľadom na predmet konania a po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, so stanoviskami súdov, spisovým materiálom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Cob/189/2023 dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

10. Podstatu ústavnej sťažnosti sťažovateľky tvorí námietka, že v dôsledku nečinnosti a neefektívneho postupu mestského súdu v napadnutom konaní v ňom došlo k vzniku zbytočných priesťahov, čo odôvodňuje vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

11. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. IV. ÚS 302/2020, III. ÚS 233/2022, II. ÚS 439/2023).

12. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného

súdu. V súlade s judikatúrou ESĽP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

13. Pokiaľ ide o posúdenie kritéria právnej a skutkovej zložitosti prejednávanej veci, ústavný súd konštatuje, že spory, ktorých predmetom je zaplatenie ceny diela, patria medzi bežnú rozhodovaciu agendu všeobecných súdov. Vychádzajúc z predloženého spisového materiálu, ústavný súd nezistil ani žiadne také okolnosti, na základe ktorých by bolo možné napadnuté konanie posúdiť ako zložité po skutkovej stránke. V súvislosti s týmto kritériom tak nie je možné súdy zbaviť ich zodpovednosti za priebeh napadnutého konania a s tým súvisiaci vznik prietáhov.

14. Ústavný súd posudzuje pri ústavných sťažnostiach na prietahy v konaní aj význam konania pre sťažovateľa. Z hľadiska judikatúry ústavného súdu, resp. ESĽP v danom prípade nejde o konanie, pri ktorom je daná požiadavka na zvýšenú rýchlosť konania.

15. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v namietanom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietahom. Sťažovateľke možno vytknúť, že na zbytočné prietahy neupozornila predsedu súdu sťažnosťou pre nečinnosť (§ 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), ktorá mala potenciál odstrániť zbytočné prietahy v konaní dohľadom predsedu súdu nad plynulosťou konania.

16. Napokon ústavný súd hodnotil postup označených súdov v napadnutom konaní:

16.1. Okresný súd od podania žaloby (5. decembra 2016) do vydania čiastočných rozsudkov postupoval pomerne rýchlo. Prvým čiastočným rozsudkom žalobe vyhovel 19. júla 2017 a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a druhým čiastočným rozsudkom z 11. júna 2018 rozhodol o druhej časti uplatnenej žaloby, tento rozsudok však nenadobudol právoplatnosť. Toto obdobie od podania žaloby do vydania druhého rozsudku trvalo 18 mesiacov, čo nie je možné hodnotiť ako konanie, ktoré by sa vyznačovalo nečinnosťou súdu, avšak ako sa ukázalo, toto konanie bolo neefektívne, na čo poukázal vo svojom rozhodnutí aj najvyšší súd a napokon aj Krajský súd v Bratislave z dôvodu nevysporiadania sa so všetkými dôkaznými návrhmi žalovaného, čo spôsobilo zmätočnosťnú vadu konania, a tým porušenie práva na spravodlivé súdne konanie sťažovateľky. V dôsledku toho bol tento rozsudok odvolacím súdom zrušený a v tejto časti sa konanie prakticky dostalo do počiatočného štádia, v rámci ktorého je okresný súd povinný doplniť dokazovanie a nanovo rozhodnúť vo veci. V ďalšom období nesústreďenej činnosti v dĺžke 13 mesiacov (od 19. februára 2020 do 15. marca 2021) okresný súd trikrát predkladal vec dovolaciemu súdu na rozhodnutie o dovolaní, pričom dovolací súd bol nútený dvakrát z dôvodu procesných pochybení vrátiť okresnému súdu predložený spis, a preto ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 odsek 2 ústavy (bod 1 výroku nálezu).

16.2. Krajský súd v Nitre o podanom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie od predloženia veci (28. novembra 2018) pomerne rýchlo za 7 mesiacov rozhodol (9. júla 2019). Ako sa však ukázalo, toto obdobie bolo neefektívne, pretože tento rozsudok bol najvyšším súdom zrušený a vec bola vrátená Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie pre procesné pochybenia,

ktoré v napadnutom rozsudku videl dovolací súd (neodstránenie vady rozsudku súdu prvej inštancie v podobe nevysporiadania sa s návrhom na výsluch viacerých svedkov, hoci žalovaný sa toho domáhal v odvolaní). Dovolací súd vytkol odvolaciemu súdu, že sa nezaoberal ani námietkou o použitie nesprávnej verzie obchodných podmienok elektronického trhoviska s možným dopadom na vecnú nesprávnosť vyhodnotenia včasnosti odstúpenia žalovaného od zmluvy o dielo, čím došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivé súdne konanie. Po vrátení veci z najvyššieho súdu (17. mája 2022) Krajský súd v Nitre bol nečinný až do 14. decembra 2023, čiže v období 19 mesiacov, kým nepredložil predmetnú vec na rozhodnutie o odvolaní funkčne príslušnému Krajskému súdu v Bratislave. Hoci ústavný súd chápe a s porozumením vníma ťažkosti, ktoré nastali pri zabezpečovaní organizácie činnosti súdov v dôsledku tzv. „súdnej reformy“ a s tým spojené prieťahy v konaní, musí však konštatovať, že od účastníkov konania obracajúcich sa na všeobecné súdy s dôverou, že bude v ich veci spravodlivo a včas rozhodnuté, nie je možné spravodlivo požadovať, aby strpeli nedostatky na strane všeobecného súdu (resp. štátu) spôsobené zlou organizáciou práce či z dôvodov iných organizačných zmien, v dôsledku ktorých sa hoci i len čiastočne paralyzuje rozhodovanie súdov. Celkovo ústavný súd vidí nečinnosť, resp. neefektívnu činnosť Krajského súdu v Nitre v období 26 mesiacov. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že vzhľadom na nadobudnutie účinnosti tzv. novej súdnej mapy v intenciách zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v platnom znení za prípadné prieťahy v konaní, ktoré vznikli počas konania pred Krajským súdom v Nitre, už zodpovedá Krajský súd v Bratislave ako orgán verejnej moci, na ktorý prešiel od 1. júna 2023 výkon súdnictva vo veci sťažovateľky. Totiž v zmysle § 34 ods. 2 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému súdom prvej inštancie v konaní o obchodnoprávnom spore od 1. júna 2023 je funkčne príslušný Krajský súd v Bratislave a súčasne podľa § 471c CSP odvolacie konanie, ktoré bolo začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023, sa má dokončiť na tomto funkčne príslušnom krajskom súde, a preto ústavný súd ústavnej sťažnosti vo vzťahu ku Krajskému súdu v Nitre nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

16.3. Krajskému súdu v Bratislave bola vec na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky predložená 14. decembra 2023. Krajský súd v Bratislave bol nečinný počas obdobia 19 mesiacov, keď 30. júla 2025 (v čase po podaní ústavnej sťažnosti) uznesením zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Je možné prisvedčiť Krajskému súdu v Bratislave, že podľa ustálenej judikatúry ESLP i ústavného súdu samotné obdobie 19 mesiacov nie je možné vyhodnotiť ako zbytočné prieťahy v konaní, ktoré by dosiahli ústavný rozmer. Je však potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že Krajský súd v Bratislave je v tejto agende nástupníckym súdom Krajského súdu v Nitre, a teda zodpovedá aj za prieťahy, ktoré v napadnutom konaní vznikli na Krajskom súde v Nitre. Takto z pohľadu sťažovateľky odvolacie konanie na týchto dvoch súdoch celkovo trvalo 3 roky a 9 mesiacov a túto dobu už podľa ustálenej judikatúry je možné vyhodnotiť ako zbytočné prieťahy, a preto ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľky vo vzťahu ku Krajskému súdu v Bratislave je dôvodná (bod 1 výroku nálezu).

16.4. Na najvyššom súde dovolacie konanie trvalo od riadneho predloženia dovolacieho návrhu (15. marca 2021) do 31. marca 2022 približne 1 rok. Toto obdobie nie je možné charakterizovať ako zbytočné prieťahy alebo neefektívne konanie, preto ústavný súd ústavnej sťažnosti v tejto časti nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

IV.

Príkaz konať vo veci

17. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

18. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd prikázal Krajskému súdu v Bratislave konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov.

19. Ústavný súd viazaný petitom návrhu tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky vyhovieť nemohol, keďže napadnuté konanie pred Krajským súdom v Bratislave bolo v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti právoplatne skončené (bod 4 výroku nálezu)

V.

Primerané finančné zadost'učinenie

20. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada priznať finančné zadost'učinenie v sume 4 000 eur, ktoré odôvodnila pretrvávajúcim stavom právnej neistoty spôsobenej postupom súdov v napadnutom konaní.

21. Ústavný súd uvádza, že konanie pred ústavným súdom z dôvodu namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov plní nielen preventívnu funkciu, ale tiež funkciu satisfakčnú, resp. kompenzačnú (náhradu nemajetkovej ujmy). V súlade s judikatúrou ústavného súdu je cieľom finančného zadost'učinenia dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

22. Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

23. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti tejto veci považoval za potrebné priznať sťažovateľke finančné zadost'učinenie, pričom pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy všetky okolnosti danej veci, predovšetkým vznik zbytočných prieťahov v konaní spôsobených nečinnosťou a neefektívnou činnosťou označených súdov, predmet konania, teda to, čo bolo v konaní v hre, resp. v stávke pre sťažovateľku. Po zohľadnení týchto okolností, majú na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadost'učinenia je len zmiernenie ujmy pocit'ovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, považoval ústavný súd priznanie sumy 1 600 eur za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku nálezu). Prihliadol na skutočnosť, že deklarácia porušenia základných práv, príkaz konať, ako aj náhrada trov konania implicitne zahrňujú aj satisfakčný prvok.

VI. Trovy konania

24. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [ďalej len „vyhláška“ (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky)]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a hodnota režijného paušálu 14,84 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu). Ústavný súd vypočítanú náhradu trov sťažovateľky zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, pretože právny zástupca sťažovateľky je platiteľom tejto nepriamej dane. Pri určení výšky jej sadzby postupoval podľa § 27 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), v zmysle ktorého sa pri zmene sadzby dane použije pri každom vzniku daňovej povinnosti sadzba dane platná v deň vzniku daňovej povinnosti. Keďže daňová povinnosť právnenému zástupcovi sťažovateľky vznikla dňom dodania služby (§ 19 ods. 2 zákona o DPH), pri úkonoch právnej služby realizovaných a vyúčtovaných do 31. decembra 2025 použil ústavný súd sadzbu dane z pridanej hodnoty vo výške 23 %. Výsledná suma náhrady trov právneho zastúpenia predstavuje sumu 949,17 eur (bod 3 výroku nálezu).

25. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia sú Okresný súd Nové Zámky a Krajský súd v Bratislave povinné spoločne a nerozdielne uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u ě e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2025

Peter Molnár
predseda senátu